

Rapport deputaten financiën en beheer

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Ede 2014

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inleiding	3
1. Korte omschrijving van deputaatschap financiën en beheer	3
2. Verslag uitvoering van de structurele taken	3
a. continuïteit in de werkzaamheden	
b. relatie deputaatschappen en uitvoeringsorganisaties	
c. betrokkenheid uitvoering CIO-convenant ANBI	
d. centrale inning van de quota bij de kerken	
e. financiële resultaten en jaarrekeningen	
f. meerjarenbegrotingen deputaatschappen 2015 – 2017	
g. reserves deputaatschappen en CAR	
3. Verslag uitvoering van de incidentele taken	9
a. uitvoering aanbevelingen rapport “Dragelijke Lasten”	
b. participatie in werkgroep emeritering VSE	
c. concentratie administraties deputaten AD, GDD, DSH	
d. versterking AO en IB	
e. centraal beleid uitwerken voor alle deputaatschappen voor het doorberekenen en tarifieren van diensten aan de kerken	
f. één accountantsopdracht voor alle deputaatschappen	
g. beëindigde activiteiten	
4. Opdracht	11
5. Budget	12
6. Samenstelling deputaatschap	12

Bijlagen

1	Opdracht synode Harderwijk	13
2	Voorstel nieuwe opdracht en te nemen besluiten GS	14
3	Meerjarenbegroting F&B 2015 – 2017	15
4	Overzichten ontwikkeling reserves	16
5	Samenstelling van en wisselingen in het deputaatschap gedurende de verslagperiode en rooster van aftreden	19
6	Voortgangsverslagen	19

Deputaten financiën en beheer (F&B) leggen in dit rapport verantwoording af over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de opdrachten die door de GS van Harderwijk 2011 aan F&B zijn verstrekt. Dat betreft zowel de structurele opdrachten die voortvloeien uit de instructies voor deputaatschappen (opgenomen in de bijlagen bij hoofdstuk 9 van de Acta GS Harderwijk) als de incidentele opdrachten die via besluiten van de GS Harderwijk aan F&B zijn gegeven (hoofdstuk 9 Acta GS Harderwijk, besluiten zoals vermeld in artikel 101). Tevens zijn voorstellen opgenomen met betrekking tot te nemen besluiten inzake de voortzetting van de werkzaamheden van F&B.

1 Korte omschrijving opdracht deputaatschap financiën en beheer

Het deputaatschap financiën en beheer reguleert en beheert de financiën van de generale synode en de deputaatschappen als geheel, en adviseert en ondersteunt de synode en deputaatschappen inzake een (geïntegreerd) financieel beleid. Belangrijke aspecten daarbij zijn het bewaken van het niveau van de landelijke quota en de zorg voor beschikbaarheid van de noodzakelijke (risico)reserves.

Overleg met de deputaatschappen over hun financiën en plannen is daarbij een essentieel aandachtspunt. F&B beoordeelt de meerjarenbegrotingen van de deputaatschappen en adviseert de synode daarover na overleg met de desbetreffende deputaatschappen. F&B int de door de GS vastgestelde quota, zorgt voor beschikbaarstelling van deze quota aan de deputaatschappen en ziet er op toe dat de deputaatschappen de budgetten gebruiken voor de door de GS vastgestelde doelen.

Andere belangrijke taken zijn het stroomlijnen van de arbeidsvoorwaarden van personeel in dienst van deputaatschappen en het beheersen van de financiële, personele en fiscale risico's, ook voor het GKv-verband als geheel.

Om deze taken adequaat te kunnen uitvoeren onderhoudt F&B regelmatige contacten met de deputaatschappen en met andere (kerkelijke) organisaties die verwante taken uitvoeren, zoals bijvoorbeeld het Steunpunt Kerkenwerk (SKW) en de vereniging emeritering predikanten (VSE).

2 Verslag uitvoering van de structurele taken

a. continuïteit in de werkzaamheden

De synode Harderwijk heeft uitgesproken dat het de rol van deputaten F&B is om op te treden als controller en adviseur namens de kerken voor alle deputaatschappen.

Deze taakverzwaring is toegevoegd aan de instructies die te vinden zijn in de Huishoudelijke Regeling, bijlage 9.1 van de Acta GS Harderwijk 2011 (bijlage 4 "Regeling verhouding deputaatschappen ten opzichte van F&B", 4.1.6). De kwaliteit van de werkzaamheden is alleen gewaarborgd als met grote regelmaat overleg met de verschillende deputaatschappen gevoerd kan worden.

De continuïteit van het werk kwam in 2012 onder druk te staan door het tussentijdse vertrek van twee leden, die door hun grote inzet en bekwaamheid belangrijk voor ons deputaatschap waren. Wij respecteren hun motivering voor hun vertrek en spreken onze dank uit voor al hun verrichte arbeid. Het risico van discontinuïteit kon worden afgewend dankzij het feit dat voor beide vacatures tussentijds snel nieuwe leden benoemd konden worden.

Vanwege de komende vacatures door het in 2014 regulier aftreden van twee leden hebben we een profiel voor deputaat F&B vastgesteld. Dat profiel is reeds gebruikt bij het uitnodigen van belangstellenden voor de komende vacatures.

We zijn de HEER dankbaar dat Hij ons de mogelijkheden heeft gegeven de opgedragen werkzaamheden voort te zetten zonder dat daarbij complicaties in de samenwerking met de deputaatschappen zijn ontstaan.

b. relatie deputaatschappen en uitvoeringsorganisaties

Ook in deze verslagperiode mogen we ons verheugen in een intensieve maar goede samenwerking met de deputaatschappen. De verwachting van de synode Harderwijk dat F&B aan de controllerrol meer aandacht besteedt, is met de deputaatschappen doorgesproken. De conclusie kon worden getrokken dat in de onderlinge samenwerking geen wezenlijke wijzigingen behoeven te worden doorgevoerd. Regelmatig overleg over financiële rapportages heeft altijd al een belangrijke plaats ingenomen. Versterking van de rol als controller krijgt met name aandacht door intensivering van het overleg over jaarbegrotingen van een aantal grotere deputaatschappen. Dat overleg is gericht op een goede balans tussen meedenken in het voeren van een optimaal financieel beleid binnen het afgesproken budget en controle aspecten die uit de instructies voor deputaatschappen voortvloeien.

De relatie van F&B met de Theologische Universiteit (TU) vormde een bijzonder aandachtspunt als gevolg van de vaststelling van het Statuut voor de TU door de synode Harderwijk. In de loop van de verslagperiode konden tussen TU en F&B financiële sturingsafspraken worden vastgesteld die zowel recht doen aan het Statuut van de TU als aan de instructies voor F&B en overige deputaatschappen.

Afzonderlijk noemen we de samenwerking met deputaten administratieve ondersteuning (DAO). Deze is intensief omdat een aantal taken in elkaars verlengde ligt. Hetzelfde geldt voor SKW en VSE.

c. betrokkenheid uitvoering CIO-convenant ANBI

In 2007 is tussen het interkerkelijke Contact in Overheidszaken (CIO) en de overheid het convenant over de ANBI (fiscale giftenregeling Algemeen Nut Beogende Instellingen) afgesloten dat een jaar later heeft geleid tot een andere fiscale regeling voor kerken met betrekking tot de giftenaftrek. Om te voorkomen dat elke plaatselijke kerk een erkenning als ANBI moet aanvragen is aan de kerkgenootschappen een Groepsbeschikking verleend. Bij de uitwerking van de ANBI-regeling heeft F&B samen met het deputaatschap relatie kerk en overheid (RKO) vanaf het begin een flinke bijdrage geleverd en zal dat de komende jaren (moeten) blijven doen. CIO en Belastingdienst hebben periodiek overleg over de uitvoering van het convenant waarbij de inbreng van onze kerken van belang is.

In 2013 zijn op aandringen van de Tweede Kamer nieuwe uitvoeringvoorschriften (Staatscourant 2013 nr. 20451 16 juli 2013) ten aanzien van ANBI bekend gemaakt, dit om de transparantie te vergroten en misbruik van de regeling te voorkomen. Kort samengevat: Iedere instelling vallend onder de ANBI-wetgeving zal via internet informatie openbaar moeten maken. Dit betreft de naam van de instelling, het nummer waaronder de ANBI-instelling staat geregistreerd, het adres, telefoonnummer of e-mail adres, de doelstelling, een actueel beleidsplan, de bestuurssamenstelling en beloningsstructuur, een actueel verslag van de activiteiten en de staat van baten en lasten en een overzicht van de voorgenomen bestedingen, met toelichting.

ANBI-instellingen moeten per 1 januari 2014 aan deze voorschriften voldoen. Voor kerkgenootschappen alsmede hun zelfstandige onderdelen en lichamen waarin zij zijn verenigd is de uiterste invoeringsdatum 1 januari 2016.

Onder verantwoordelijkheid van F&B en in samenwerking met SKenW ontvangen alle kerken en kerkelijke instellingen vallend onder de groepsbeschikking een uniek ANBI-nummer. Bovendien zullen formats worden ontwikkeld om de kerken en kerkelijke instellingen in staat te stellen de gevraagde informatie te publiceren op een daarvoor geschikt gemaakte website via internet.

Het is een omvangrijke operatie die nodig is om de fiscale aftrekbaarheid van giften aan onze kerken voor een totaalbedrag van circa € 50 à 60 miljoen per jaar veilig te stellen (dit bedrag is te vinden in de uitgave "Cijfers & Feiten 2009-2010 - versie januari 2012" van SKenW pagina 11).

d. centrale inning van de quota bij de kerken

De synode Harderwijk 2011 heeft aangegeven dat quota niet gezien moeten worden als "belastingsgeld". In relatie tot het karakter van de quota hebben F&B en de quaestor nog meer dan voorheen aandacht besteed aan de informatievoorziening aan de kerken over de quota en hun bestemming en aan vroegtijdige afstemming bij (dreigende) achterstanden. De quaestor ontvangt nog steeds berichten over kerken die het in de huidige teruglopende economie moeilijk hebben de begroting sluitend te maken, waardoor ook het betalen van de quota onder druk staat. Drie kerkenraden stuurden ons een brief waarin zij verklaarden de landelijke quota te hoog te vinden in relatie tot de teruglopende inkomsten van veel gemeentelieden.

Tabel 1 Overzicht begrote en vastgestelde quotumbedragen

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Bedrag begroting (€) *	4.203.500	3.999.400	4.027.300	4.091.300
Raming aantal kerkleden per 1 oktober voorgaand jaar volgens begroting	123.781	123.500	123.000	122.500
Quotum per kerklid volgens begroting (€)	33,96	32,38	32,74	33,40
Aantal kerkleden werkelijk per 1 oktober voorgaand jaar	123.781	123.069	122.169	
Definitief opgelegd quotum (€)	33,96	32,84	32,84**	

* De bedragen 2012 t/m 2014 zijn in afwijking van de quotumlijst in de Acta van de GS Harderwijk aangepast naar aanleiding van de besluiten van de voortgezette GS Harderwijk 2012 inzake de TU (toevoeging budget internationalisering TU € 217.000,-- per jaar en onderzoek huisvesting TU € 35.000,-- voor 2012, beide in plaats van de reservering van € 300.000,-- voor dit doel waartoe de synode Harderwijk in 2011 had besloten). Tevens heeft de synode Harderwijk in 2012 een extra budget van € 6.000,-- per jaar toegekend voor de werkzaamheden in verband met de herziening van de kerkorde.

** Op basis van de begroting en het aantal kerkleden had het quotum 2013 € 32,96 moeten zijn. Uit oogpunt van matiging van de quota en gezien de omvang van de Centrale Algemene Reserve (CAR) is besloten het quotum 2013 gelijk te houden aan het quotum 2012.

De quotumbedragen konden worden gebaseerd op de begrotingsbedragen zoals vastgesteld door de GS Harderwijk. In 2010 bedroeg het quotum per kerklid nog € 36,93. De flinke verlagingen in 2011 en 2012 waren mogelijk als gevolg van de rijksbijdrage voor de TU. Deputaten F&B zagen geen aanleiding tot aanpassingen om schommelingen of andere onevenwichtigheden te voorkomen. Wel moest het quotum 2012 iets hoger dan volgens begroting worden vastgesteld vanwege een grotere daling van het aantal kerkleden dan geraamd. De Centrale Algemene Reserve (CAR) ontwikkelde zich positiever dan was begroot, waardoor het quotum 2014 naar verwachting lager kan worden vastgesteld dan was begroot. Op de omvang van de CAR en de relatie met de hoogte van het quotum wordt nader ingegaan onder punt g.

e. financiële resultaten en jaarrekeningen

De jaarrekeningen van de deputaatschappen over 2010, 2011 en 2012 zijn voor het overgrote deel tijdig opgesteld en aan de penningmeester van ons deputaatschap beschikbaar gesteld. Bijna alle jaarrekeningen t/m 2012 waren voor half augustus 2013 in bezit van de penningmeester. Een aantal grotere deputaatschappen is "zelf administrerend", deze voeren een eigen zelfstandige administratie met een eigen balans en exploitatierekening. Voor een

totaal overzicht zijn deze samen met de resultaten van de overige deputaatschappen, waarvoor F&B de administratie voert, geconsolideerd tot één balans en exploitatie overzicht. De accountantscontroles en andere controles zijn volgens afspraak uitgevoerd en hebben, waar van toepassing, tot goedkeurende verklaringen geleid, die zijn vastgelegd in controleverslagen. Deze worden ter inzage beschikbaar gesteld voor de Financiële Commissie van de synode.

De financiële resultaten over 2010, 2011 en 2012 waren beter dan begroot. Het positieve resultaat volgens de jaarrekening 2012 van deputaten F&B bedroeg € 586.000,- (2011: € 872.000,-, 2010: € 1.308.000,-). Een samenvatting van de verwerking van de bestemming van de resultaten door toevoeging aan de reserves wordt gegeven in Bijlage 4, tabel 4.1.

Enkele kanttekeningen ter toelichting:

- De 'forse' positieve lijn van 2010 en 2011 is in hoofdzaak het gevolg van de rijksbijdrage die de TU Kampen sinds 2010 ontvangt voor een deel van haar exploitatielasten. Deze resultaten zijn ondergebracht in een bestemmingsreserve tot een bedrag van € 2 mln. om een onverhoopt vervallen van de rijksbijdrage TUK (in 2012 € 1,3 mln. op jaarbasis) tijdelijk te kunnen opvangen (zie voor de achtergrond van synodebesluiten daarover beleidsrapport F&B 2011, paragraaf 3.2, pagina 9 (<http://www.gkv.nl/styleit/593/>)). Met ingang van 2012 resulteerde een groot deel van de rijksbijdrage in extra ruimte in de begroting, die kon worden gebruikt om het quotum te verlagen.
- In het resultaat over 2012 ad € 586.000,- is onder de baten een bedrag ad € 534.000,- verwerkt aan overboekingen van bestemmingsreserves van deputaatschappen. Het "echte" exploitatieresultaat over 2012 bedraagt derhalve € 52.000. Hierin is begrepen een bedrag van € 204.297,- (nagekomen last) als aanvulling op het budget van de TUK 2011 geboekt als gevolg van aanpassing van de begroting door de synode Harderwijk.
- Uit de resultaten kon sinds 2009 een bedrag van € 231.581,- aan de Centrale Algemene Reserve (CAR) worden toegevoegd, waarmee deze reserve per eind 2012 volgens de jaarrekening € 1.237.271,- bedroeg. Na vaststelling van de jaarrekening 2012 F&B is duidelijk geworden dat een onder schulden vermelde bestemmingsreserve van OOG/ASE ad € 300.000,- op grond van in 2011 met OOG gemaakte afspraken alsnog in 2013 kan worden overgeboekt t.g.v. de CAR. Inclusief deze aanvulling bedraagt de CAR per eind 2012 € 1.537.271,-. Zie verder ook de toelichting onder punt 2.g. inzake de reserves.
Tevens kan een bedrag van € 112.600,- aan niet besteed budget 2012 bij OOG/ASE in 2013 alsnog terugvloeien in de middelen van F&B, eveneens t.g.v. de CAR.
- In alle hier genoemde bedragen zijn de cijfers van ZHT (Zending, Hulpverlening en Toerusting) buiten beschouwing gelaten vanwege de specifieke regelgeving die voor organisaties zoals ZHT geldt.
- Mutaties in de reserves van zelfadministrerende deputaatschappen zijn hierbij buiten beschouwing gelaten. Het positieve resultaat van de TU over 2012 is volledig toegevoegd aan de algemene reserve van de TU. Volgens de instructies voor deputaatschappen had de TU een bedrag ad € 64.000,- wegens niet opgetreden loonkosteninflatie moeten terugbetalen aan F&B. Op verzoek van de TU heeft F&B ingestemd met het toevoegen van dit bedrag aan de reserve van de TU, omdat versterking van die reserve wenselijk werd geacht. Dit is een eenmalige afspraak krachtens de bevoegdheid af te wijken van algemene afspraken in deze.

De oorzaken van de meevallende resultaten zijn nader toegelicht in de jaarrekeningen.

f. meerjarenbegrotingen deputaatschappen 2015 - 2017

Helaas is de financiële crisis nog steeds niet voorbij. De inkomensontwikkeling blijft onder druk staan, en lijkt voor de komende jaren nog negatiever dan tijdens de voorbereiding van de GS Harderwijk werd voorzien. Ook de daling van het aantal kerkleden is de afgelopen jaren nog sneller gegaan dan werd verwacht. En inmiddels is duidelijker dan ten tijde van de

GS Harderwijk dat de emeritaatsvoorziening in onze kerken over een lange reeks van jaren een aanzienlijke extra bijdrage van de kerkleden kan gaan vergen (zie nadere toelichting in paragraaf 3.b).

In het rapport "Dragelijke lasten" van F&B aan de GS Harderwijk is onder meer voorgesteld niet te snel voorschotten te nemen op negatieve ontwikkelingen en risico's, maar maatregelen ter beheersing van het quotum te nemen op het moment dat ontwikkelingen zich voordoen. De GS Harderwijk heeft genoemd rapport overgenomen. Hierbij aansluitend hebben wij op grond van genoemde negatieve ontwikkelingen alle deputaatschappen voorafgaand aan de opstelling van hun meerjarenbegrotingen voor de periode 2015 - 2017 het verzoek gestuurd om in hun begrotingen uit te gaan van (maximaal) een gelijkblijvend quotum per kerklid. Gezien het dalende aantal kerkleden houdt dat vermindering van het totale quotum (budget) van de deputaatschappen in.

Ten tijde van het opstellen van deze rapportage had een groot deel van de deputaatschappen hun begrotingen voor de komende periode ingediend. Met sommige deputaatschappen loopt nog overleg over hun begrotingen.

Het totale overzicht van de begrotingen van alle deputaatschappen met de daarbij behorende toelichtingen en adviezen van F&B, alsmede de uit die begrotingen voortvloeiende quotalist, worden zoals gebruikelijk separaat aangeboden aan de synode.

g. reserves deputaatschappen en Centrale Algemene Reserve (CAR)

Deputaten F&B hebben de opdracht zorg te dragen voor een toereikende Centrale Algemene Reserve voor het dekken van risico's en het waarborgen van continuïteit. Voor zover bij grotere deputaatschappen specifieke omstandigheden daartoe aanleiding geven, kunnen met die deputaatschappen afspraken worden gemaakt over het aanhouden van reserves bij die deputaatschappen zelf. Op basis van de nadere regels over reservebeleid en belegging van de reserves konden in de afgelopen jaren met de desbetreffende deputaatschappen in goed overleg afspraken worden gemaakt over de omvang van deze specifieke reserves en het zoveel mogelijk "beleggen" van deze reserves bij de quaestor.

Deputaten F&B hebben de opdracht om "eens per drie jaar, conform de begrotingscyclus van de synode, te rapporteren aan de synode over de omvang van de Centrale Algemene Reserve in relatie tot de risico's en waarborging van de continuïteit".

De beoordeling van risico's en continuïteitsaspecten heeft een nauwe relatie met de meerjarenbegrotingen voor de komende jaren (2015- 2017). Dat geldt ook voor de te verwachten ontwikkeling van de omvang van de beschikbare reserves.

De beschikbare CAR bedroeg op 1 januari 2010 € 1.005.690,-. Zoals in paragraaf 2.e is aangegeven bedraagt deze per eind 2012 € 1.537.271,- (zie ook de specificatie in Bijlage 4, tabel 4.1).

De benodigde omvang van de CAR hebben wij per ultimo 2012 opnieuw bepaald, toegespitst op de omvang van de risico's waarvoor deze reserve dekking moet kunnen bieden.

Tabel 2 Berekening omvang CAR per ultimo 2012

		Bedragen in €
1.	Reservering van zes maanden loonsuppletie voor alle deputaatschappen (NZAD's & ZAD's, excl. ZHT), als volgt berekend: Aanvulling tot 90% van een 70% WW uitkering, 20% van 50% van ± € 3.100.000 zijnde de totale loonsom over 2012	310.000
2.	Sociale plannen m.b.t. afvloeiingsregelingen e.d. 50% van € 310.000	155.000
3.	Kosten procedures en onvoorzien, (stelpost)	80.000
	<i>Subtotaal reservering voor personele kosten</i>	<i>545.000</i>
4.	Overloop werk deputaatschappen (NZAD's) geschat op	25.000
5.	Reservering t.b.v. van afkoop/beëindiging huur- en andere contracten	50.000
6.	Reservering i.v.m. onvoorziene ontwikkelingen bij de TUK, ½ jaar voor doorlopende overige kosten (niet zijnde personeelskosten), vanwege de beperkte omvang van de reserve van de TUK	200.000
	Totaal benodigde omvang CAR	820.000
	De beschikbare CAR per ultimo 2012 is (inclusief een na 2012 overgeboekte vrijgevallen bestemmingsreserve 2011 OOG/ASE ad € 300.000)	1.537.271
	Derhalve per ultimo 2012 beschikbaar voor vrijval CAR	717.271
	Bij: in 2013 nagekomen niet besteed budget OOG/ASE 2012	112.600
	Totaal beschikbaar voor vrijval CAR	829.871

Tabel 4.2 in Bijlage 4 geeft een overzicht van de ontwikkeling van de omvang van alle reserves (excl. ZHT) per 31 december van de jaren 2010 t/m 2012. Tabel 4.3 in Bijlage 4 geeft ten slotte een overzicht van de bestemming van de eigen vermogens/reserves, het gewenste niveau en de mogelijke vrijval van aanwezige reserves. Alle achterliggende cijferopstellingen zijn beschikbaar voor de leden van de Financiële commissie.

Het quotum 2014 kan door bovengenoemde vrijval, die over een aantal jaren wordt verdeeld enigszins worden verlaagd ten opzichte van het niveau van 2012/2013 ad € 32,84. Afhankelijk van de door de GS Ede vast te stellen begrotingen 2015 - 2017 en de daaruit voortvloeiende quota kan vervolgens worden bepaald welke verdere quotumverlaging door aanwending van vrijval van de CAR mogelijk is voor de jaren 2015 t/m 2017 of eventueel een wat langere periode. Tijdens die jaren kan de (tijdelijke) verlaging naar behoefte worden aangepast naar aanleiding van resultaten en gewenste egalisatie van het quotum, tevens rekening houdend met het vermijden van een "sprong" in het quotum na afloop van genoemde periode. In ons afzonderlijke advies aan de synode over de begrotingen van de deputaatschappen voor de jaren 2015 - 2017 zullen wij de gevolgen voor het quotum nader uitwerken in concrete cijfers.

Hiermee kan voorlopig enigszins worden tegemoet gekomen aan zorgelijke signalen uit de kerken over de hoge quotumdruk. Financiële crisis en de te verwachten grote verhoging van de bijdrage van de kerken voor de VSE (emeritering) raken de kerken harder dan bij het opstellen van ons rapport "Dragelijke lasten" aan de synode van Harderwijk werd voorzien (zie ook paragraaf 3.a). De tijdelijke quotumverlaging die nu mogelijk is kan de totale toeneemende lastendruk voor de kerken een beetje verlichten. De komende jaren kunnen worden gebruikt om na te gaan of en in hoeverre ook na 2017 nieuwe stijgingen van het quotum kunnen worden voorkomen.

In onderstaande synodebesluiten inzake incidentele opdrachten zijn de aanbevelingen van de Financiële Commissie van de GS Harderwijk verwerkt, zodat over uitvoering van die aanbevelingen niet afzonderlijk wordt gerapporteerd.

a. uitvoering aanbevelingen rapport "Dragelijke Lasten"

In besluit 2c. van art. 101 van de Acta GS Harderwijk 2011 werd aan F&B en DAO opgedragen elk voor hun eigen taken voor de uitvoering van de aanbevelingen uit genoemd rapport zorg te dragen. In dit verband heeft F&B een bijdrage geleverd aan DAO bij het ontwikkelen en verspreiden naar alle kerken van de brochure "Deputaatschappen toegelicht". Naast positieve reacties van enkele kerken hebben we ook een kritische reactie ontvangen over het uitgeven van deze brochure in verband met de gemaakte kosten. Eén kerk heeft het verzoek gedaan in de toekomst dergelijke informatie in digitale vorm te mogen ontvangen omdat binnen de gemeente ook voor digitale informatievoorziening gekozen is. Deze reacties uit de kerken geven aan dat gekozen communicatievormen snel kunnen afwijken van de wensen van de kerken onder invloed van nieuwe technische ontwikkelingen. In overleg tussen DAO en F&B is de conclusie getrokken dat het wenselijk is in elk geval na de synode Ede opnieuw een dergelijke brochure aan alle kerken en kerkleden te sturen. Daarbij kan worden gezien of ontvangen reacties aanleiding geven tot aanpassingen in de vormgeving.

In besluit 2d. werd F&B gevraagd te blijven zoeken naar mogelijkheden tot kostenbeheersing en -besparing. In verband hiermee heeft F&B, zoals ook vermeld in paragraaf 2.f, eind 2012 in een uitvoerige brief alle deputaatschappen geattendeerd op de nieuwste ontwikkelingen die een negatieve invloed hebben op de financiële mogelijkheden binnen onze kerken. Mede in relatie tot de sterke stijging van de emeritaatslasten (zie volgende paragraaf) en andere ontwikkelingen die soms nog slechter uitpakken dan in "Dragelijke lasten" werd voorzien, is F&B van mening dat het nominale quotum per kerklid niet verder zou mogen stijgen, en liever nog zou moeten dalen. In paragraaf 2.g is aangegeven dat als gevolg van vrijval van overschotten in de CAR voor de komende jaren enige (tijdelijke) verlaging van het quotum mogelijk en wenselijk is.

Bij een toenemende daling van het aantal kerkleden en voortgaande inflatie betekenen de geschetste ontwikkelingen hoe dan ook een reële daling van het totale quotum. Bij ons afzonderlijke advies over de begrotingen van de deputaatschappen gaan wij daar verder op in.

In besluit 2e. werd F&B opgedragen er op toe te zien dat de gelden per deputaatschap conform het geformuleerde beleid worden besteed. Deze opdracht krijgt structureel aandacht in het periodieke overleg met deputaatschappen dat in paragraaf 2b. is genoemd.

b. participatie in werkgroep emeritering VSE

In besluit 6 werd F&B opgedragen om met bewilliging van partijen als adviseur te participeren in de werkgroep VSE en daarover aan de volgende synode te rapporteren.

Sinds begin 2012 hebben twee leden van F&B deelgenomen aan de werkgroep emeritering, die tot dat moment (verder) bestond uit deelnemers van VSE, SKW en predikantenvereniging / CGMV.

De GS Harderwijk maakte zich zorgen over de toekomstbestendigheid van de emeritaatsvoorziening, met name vanwege het tekort in de fondsvorming t.o.v. de toekomstige verplichtingen (bij een normaal pensioenfonds dekkingsgraad). Dat tekort is becijferd op ± € 55 miljoen. De werkgroep is tot de conclusie gekomen dat maatregelen nodig zijn om in dit tekort te voorzien. Met die boodschap zijn regionale voorlichtingsbijeenkomsten voor alle kerken gehouden, en hebben alle kerken zich in een ledenvergadering in het najaar 2012 kunnen uitspreken over enkele voorstellen inzake de te kiezen richting. Niet alle kerken toonden zich overtuigd dat het karakter van de VSE als omslagstelsel een volledig wegwerken van het tekort vereiste. De voorstellen moesten daarom verder worden onderbouwd en uitgewerkt.

De werkgroep is begin 2013 omgezet in een wat breder samengestelde klankbordgroep, de regie voor de verdere uitvoering ligt bij het bestuur van de VSE. Ten tijde van het opstellen van deze rapportage was de uitwerking van de nadere onderbouwing en concretisering van de voorstellen aan de kerken nog in volle gang. Er worden vervolgens opnieuw regionale bijeenkomsten van de kerken voorzien, waardoor besluitvorming naar verwachting niet eerder dan in 2014 mogelijk zal zijn.

c. concentratie administraties deputaten archief en documentatie, GDD en DSH

In besluit 7b./c. werd F&B opdracht gegeven AD, generaal diaconaal deputaatschap (GDD) en doven en slechthorenden (DSH) onder te brengen bij de niet zelfstandig administrerende deputaatschappen en hun administraties te integreren in de financiële administratie van deputaten F&B, en tevens de mogelijkheden tot verdere automatisering van de administratie te onderzoeken en waar mogelijk door te voeren.

De administratie van DSH is met ingang van 1 januari 2013 geïntegreerd in de administratie van F&B.

De administratie van GDD is met ingang van 1 januari 2013 overgebracht naar dezelfde (Afas-) "omgeving" als F&B; met de administratie van AD zal hetzelfde gebeuren per 1 januari 2014. De administraties worden gevoerd onder verantwoordelijkheid van de betreffende penningmeesters, zodat hun betrokkenheid bij de financiële gang van zaken niet in geding komt.

Per 1 januari 2014 zullen ook de diverse loonadministraties in Afas worden ondergebracht, en worden gekoppeld aan de desbetreffende financiële administraties.

Al met al hopen we in 2014 een meer efficiënte en eenduidige administratievoering tot stand te hebben gebracht.

d. versterking AO en IB

In besluit 8a. van art. 101 ontving F&B de nieuwe taak te werken aan versterking van de administratieve organisatie (AO) en de interne beheersing (IB) door het opstellen van interne regels, procesbeschrijvingen, protocollen, functiebeschrijvingen enz., en een en ander vast te leggen in een handboek AO/IB.

Hiermee is wel een aanvang gemaakt, maar dit kon nog geen afronding krijgen. Oorzaken: enerzijds ziekte en tussentijdse vervanging van de penningmeester. Anderzijds vroegen de concentratie en stroomlijning van diverse administraties en de overgang naar een nieuw geautomatiseerd systeem als onderdeel van dit proces eerst onze aandacht, mede als basis voor de vervolgstappen, zie hoofdstuk 3.c.

Het is de bedoeling dit proces eerst af te ronden en daarna de beschrijving van de AO/IB op te zetten.

e. centraal beleid uitwerken voor alle deputaatschappen voor het doorberekenen en tarifieren van diensten aan de kerken

In besluit 8b. kreeg F&B opdracht centraal beleid uit te werken voor alle deputaatschappen voor het direct doorberekenen en tarifieren van diensten aan de kerken en dit beleid aan deputaatschappen ter implementatie op te leggen.

Uit de inventarisatie onder de 23 deputaatschappen blijkt dat slechts 5 deputaatschappen diensten in rekening brengen, en het diaconaal steunpunt nog bezig is met onderzoek naar mogelijkheden om dit te gaan doen. De andere 17 deputaatschappen berekenen geen kosten door omdat ze geen diensten verlenen die voor doorberekening in aanmerking komen. Bij deze grote groep zijn het veelal deputaten zelf die kerken adviseren, zodat de werkelijke kosten van de diensten ook laag kunnen blijven. Veelal zullen de totale kosten alleen maar stijgen als voor die geringe kosten een administratief systeem moet worden opgezet om de juiste kosten te kunnen toerekenen aan de adviesaanvrager.

Bij de vijf deputaatschappen (L&K, SMKR, OOG, PB en TUK) die wel diensten in rekening brengen, zijn er grote verschillen in dienstverlening waardoor er ook een grote diversiteit ontstaat in de doorberekening van de diensten. Het verdient sterk de voorkeur voor speci-

fieke diensten, gerelateerd aan uiteenlopende doelgroepen, voor een daarbij passende doorberekeningssystematiek en opbouw van het tarief te (blijven) kiezen.

Onze conclusie is dan ook dat het niet mogelijk is voor alle deputaatschappen een algemene richtlijn vast te stellen.

De contactpersonen van F&B voor de vijf genoemde deputaatschappen zullen hier blijvend aandacht aan schenken en wat OOG betreft daarbij rekening houden met de overgang van een groot deel van de activiteiten naar het praktijkcentrum in oprichting.

f. één accountantsopdracht voor alle deputaatschappen

De laatste opdracht die de synode aan F&B gegeven heeft in besluit 8c. luidt als volgt: regelen dat vanuit F&B één accountantsopdracht wordt geformuleerd voor alle deputaatschappen en dat deze wordt gegund voor maximaal drie jaar aan bij voorkeur één accountantskantoor dat wordt geselecteerd op basis van prijs/kwaliteit.

In de loop van 2013 zijn met betrokken partijen oriënterende gesprekken gevoerd ten einde voor het eerst inzake het boekjaar 2013 een gezamenlijke opdracht te verstrekken.

g. beëindigde activiteiten

F&B heeft de volgende activiteiten beëindigd conform de opdracht van de synode:

1. de piramidale correctie op het quotum voor kerken met een gemeentestichtingsproject met ingang van 2012 te laten vervallen (besluit 3);
2. het overleg met OOG over de aanpassing van de regeling art. 11 KO in samenhang met de steunverlening aan projecten voor evangelisatie en gemeentestichting te beëindigen (besluit 7a).

4 Opdracht

a. Aanpassingen van de opdracht

F&B ziet geen aanleiding de structurele opdrachten, zoals vastgelegd door de synode Harderwijk (Acta hoofdstuk 9 bijlage 3) te wijzigen. Indien besluiten van de GS Ede 2014 daartoe aanleiding geven kan alsnog worden besloten tot aanpassing c.q. toevoeging van opdrachten.

b. Wijzigingen in de instructies

Tijdens de GS van Harderwijk ontstond onduidelijkheid over de rol van F&B indien synodecommissies en/of deputaatschappen tijdens de synode wijzigingsvoorstellen indienen met financiële gevolgen die leiden tot wijziging van ingediende begrotingen. Om dergelijke onduidelijkheden voor volgende synoden te voorkomen stelt F&B voor de tekst van de instructie "Regeling verhouding deputaatschappen ten opzichte van deputaatschap Financiën en Beheer", zoals opgenomen in bijlage 4 bij hoofdstuk 9 van de Acta GS Harderwijk, artikel 4.1.1 "Begrotingen en financieel beleid" aan te vullen zoals onderstaand in genoemd artikel schuingedrukt is aangegeven.

"Om de synode voldoende informatie te geven over de hoogte van de quota zoals die voor volgende jaren worden verwacht, dienen de deputaatschappen minimaal zes maanden voor de aanvang van de synode hun begrotingen in te dienen bij deputaten F&B. Naast de begroting voor het jaar, volgende op dat waarin de synode bijeenkomt, wordt ook een begroting opgesteld voor de twee hierop volgende jaren. Deze worden voor wat betreft de financiële aspecten beoordeeld door deputaten F&B. Zij geven hun bevindingen door aan de synode vóór het rapport voor de eerste keer op een vergadering van de synode aan de orde komt.

Wijzigingsvoorstellen die nadien worden ingediend, voorafgaande aan of tijdens de zitting van de synode, zijn eveneens onderwerp van overleg tussen het desbetreffende deputaatschap en het deputaatschap F&B, waarna aanvullend advies van F&B aan de synode kan volgen.

Ook bij verschil van mening tussen een deputaatschap en deputaten F&B vindt er, vóór de behandeling op de synode, overleg plaats tussen het deputaatschap F&B en het desbetreffende deputaatschap."

5 Budget

Bij een gelijkblijvende opdracht zullen de kosten ongeveer op hetzelfde niveau moeten worden geraamd. In de afgelopen jaren bleek het budget soms krap, vooral wat betreft de administratie- en accountantskosten.

Op basis van het gemiddelde van de lopende driejarige periode (€ 19.500,-) zouden de ramingen voor de komende jaren inclusief inflatie circa € 20.000,- mogen bedragen. In het bijzonder vanwege de druk op de kosten voor onder andere de accountantscontrole en aanloopkosten aanpassing automatisering hebben we een iets hoger bedrag moeten voorstellen (gemiddeld ca. € 21.000,- per jaar). Mogelijk kan door bundeling van controleopdrachten een geringe besparing op deze kosten in de komende drie jaar worden bereikt.

Een specificatie van de begrotingen 2015 - 2017 van F&B is opgenomen in Bijlage 3.

6 Samenstelling van het deputaatschap

In Bijlage 5 is een overzicht opgenomen van de samenstelling van het deputaatschap tijdens de verslagperiode. In paragraaf 2.a is reeds melding gemaakt van het tussentijds aftreden van twee leden en het voorlopig benoemen van twee nieuwe leden in plaats van de afgetreden leden.

Voor de huidige werkzaamheden ervaren wij de bezetting van F&B als toereikend. Wel is er een tendens tot toename van de administratieve activiteiten om te (blijven) voldoen aan steeds weer aangescherpte regelingen rond ANBI en registratie van kerken bij de Kamer van Koophandel. In overleg met DAO bezien wij hoe deze administratieve verplichtingen het beste kunnen worden ingevuld. Voorlopig lijkt uitbreiding van F&B ons hiervoor niet de meest aangewezen weg. Indien de synode Ede niet besluit tot wezenlijke veranderingen van de opdrachten stellen wij dan ook voor de omvang van F&B gelijk te houden.

Aan het eind van deze periode zijn twee leden aftredend en niet herbenoembaar. Voor het benoemen van twee nieuwe leden doen wij separaat een voorstel aan de synode. De overige leden hebben zich beschikbaar gesteld voor herbenoeming.

Bijlagen

1 Opdracht synode Harderwijk

De doorlopende taken voor F&B zijn opgenomen in de bijlagen hoofdstuk 9 acta GS Harderwijk, bijlage 3. De nieuwe structurele taken zoals omschreven in besluit 8 uit artikel 101 zijn daarin verwerkt. Over de uitvoering van deze taken is in dit rapport verslag gedaan in paragraaf b t/m g van hoofdstuk 2.

Daarnaast is de tekst van de incidentele opdrachten die F&B van de synode heeft ontvangen en waarover in dit rapport verslag is gedaan in paragraaf a t/m g van hoofdstuk 3, vastgelegd in de Acta artikel 101:

Besluit 2c:

deputaten F&B en deputaten administratieve organisatie op te dragen, elk voor hun eigen taken, voor de uitvoering van deze aanbevelingen (*toelichting F&B: uit rapport "Dragelijke Lasten"*) zorg te dragen;

Besluit 2d:

deputaten F&B op te dragen te blijven zoeken naar mogelijkheden tot kostenbeheersing en tot kostenverlaging;

Besluit 2e:

deputaten F&B op te dragen er op toe te zien dat de gelden per deputaatschap conform het geformuleerde beleid worden besteed;

Besluit 2f:

alle deputaatschappen op te dragen mee te werken aan de realisering van de onder c. t/m e. genoemde opdrachten.

Besluit 3:

de piramidale correctie op het quotum voor kerken met een gemeentestichtingsproject met ingang van 2012 te laten vervallen.

Grond:

een bedrag van € 27.000,- werd hierdoor jaarlijks aan de overige kerken doorberekend. Daarnaast zijn er kerken die soortgelijke projecten bekostigen. Dit leidt tot een onevenwichtige lastenverdeling. Daarnaast is de correctie ingewikkeld en behoeft zij feitelijk een jaarlijkse toetsing.

Besluit 6:

deputaten F&B op te dragen om met bewilliging van partijen als adviseur te participeren in de werkgroep VSE (vereniging voor emeritaatsvoorziening) en daarover aan de volgende synode te rapporteren.

Grond:

de werkgroep adviseert inzake de toekomstige dekking van de emeritaatsvoorziening. Het meedenken in deze materie door deputaten F&B dient de belangen van de kerken. Voorkomen moet worden dat de financiële risico's voor de kerken te veel voor rekening van de volgende generatie komen.

Besluit 7:

deputaten F&B opdracht te geven:

- a. het overleg met deputaten ondersteuning ontwikkeling gemeenten (OOG) over de aanpassing van de regeling artikel 11 in samenhang met de steunverlening aan projecten voor evangelisatie en gemeentestichting te beëindigen;
- b. de zelfadministrerende deputaatschappen archief en documentatie, generaal diaconaal deputaatschap en pastorale zorg aan doven en slechthorenden onder te brengen bij de niet zelfstandig administrerende deputaatschappen en hun administraties te integreren in de financiële administratie van deputaten F&B;
- c. de mogelijkheden tot verdere automatisering van de administratie te onderzoeken en waar mogelijk door te voeren.

2 Voorstel nieuwe opdracht**Structurele activiteiten**

Aan F&B op te dragen de structurele taken uit te voeren zoals omschreven in de instructies voor F&B. Indien besluiten van de GS Ede aanleiding geven tot aanpassing van de structurele opdrachten kunnen deze alsnog in de instructie worden verwerkt.

Incidentele opdrachten

Nieuwe incidentele opdrachten toe te voegen voor zover besluiten van de synode Ede daar aanleiding toe geven.

Voorgestelde besluiten**Besluit 1:**

Opnieuw deputaten financiën en beheer te benoemen en hen op te dragen hun werkzaamheden te verrichten overeenkomstig de "Huishoudelijke regeling voor synoden", bijlage 9.1 Acta 2011 GS, onderdeel 3 "Instructie deputaten financiën en beheer".

Besluit 2:

Artikel 4.1.1 van de "Regeling verhouding deputaatschappen ten opzichte van deputaten financiën en beheer", onderdeel 4 van de "Huishoudelijke regeling voor synoden", bijlage 9.1 Acta GS als volgt vast te stellen:

"Om de synode voldoende informatie te geven over de hoogte van de quota zoals die voor volgende jaren worden verwacht, dienen de deputaatschappen minimaal zes maanden voor de aanvang van de synode hun begrotingen in te dienen bij deputaten F&B. Naast de begroting voor het jaar, volgende op dat waarin de synode bijeenkomt, wordt ook een begroting opgesteld voor de twee hierop volgende jaren. Deze worden voor wat betreft de financiële aspecten beoordeeld door deputaten F&B. Zij geven hun bevindingen door aan de synode vóór het rapport voor de eerste keer op een vergadering van de synode aan de orde komt.

Wijzigingsvoorstellen die nadien worden ingediend, voorafgaande aan of tijdens de zitting van de synode, zijn eveneens onderwerp van overleg tussen het desbetreffende deputaatschap en het deputaatschap F&B, waarna aanvullend advies van F&B aan de synode kan volgen.

Ook bij verschil van mening tussen een deputaatschap en deputaten F&B vindt er, vóór de behandeling op de synode, overleg plaats tussen het deputaatschap F&B en het desbetreffende deputaatschap."

Grond:

om onduidelijkheden over de rol van F&B tijdens synoden voor volgende synoden te voorkomen is het wenselijk de tekst van dit onderdeel van de regelingen voor deputaatschappen aan te vullen met de tekst in de tweede alinea van het artikel.

De conceptbegrotingen F&B 2015 - 2017 zijn als volgt:

Tabel 3.1 **Begroting F&B**

	2014	2015	2016	2017
Reiskostenvergoeding	4.000	5.300	5.300	5.300
Vergaderkosten	850	1.500	1.500	1.500
Administratiekosten	4.300	4.500	4.500	4.500
Accountantskosten	6.700	6.650	6.700	6.750
Kantoorbenodigdheden	500	500	500	500
Automatiseringskosten		2.500	2.550	2.600
Telefoonkosten	100			
Internet- en webkosten	200			
Porti	100			
Abonnementen	50			
Overige kosten	500			
Totaal €	17.300	20.950	21.050	21.150

In verband met stroomlijning van de administratie zijn een aantal kleinere posten en de overige kosten uit de begroting 2014 m.i.v. 2015 in de begroting niet meer afzonderlijk opgenomen doch overeenkomstig de indeling in de administratie geraamd.

Mede als gevolg van gestelde eisen wordt een stijging van de automatiseringskosten voorzien.

Een mogelijke besparing op accountantskosten is in deze begroting nog niet meegenomen.

4 Overzichten ontwikkeling reserves (bijlagen bij paragraaf 2.g)

N.B.: (N)ZAD = (niet) Zelfstandig Administrerend Deputaatschap. Onderstaande overzichten hebben betrekking op alle deputaatschappen, excl. ZHT vanwege specifieke regelgeving die voor ZHT als "goede doelen organisatie" geldt.

Tabel 4.1 Berekening Centrale Algemene Reserve (CAR) per 31-12-2012

CAR		Opbouw res. TUK	
	€	€	€
Saldo per 1 januari 2010 *)		1.005.690	
Bij: positief saldo volgens jaarrekening 2010	1.308.615		
Af: naar bestemmingsreserve TUK	-1.146.133		1.146.133
		162.482	
Saldo per 31 december 2010		1.168.172	
Bij: positief saldo volgens jaarrekening 2011	871.739		
Af: naar bestemmingsreserve TUK	-853.867		853.867
		17.872	
Saldo per 31 december 2011		1.186.044	2.000.000
Bij: positief resultaat 2012	585.626		
Af: naar bestemmingsreserve BBK, ASE, GS11, Bureau Studiefinanciering	-534.399		
		51.227	
Saldo per 31 december 2012		1.237.271	2.000.000
Bij: na balansdatum overgeboekte vrijgevallen bestemmingsreserve uit 2011 OOG/ASE **)		300.000	
TOTAAL Centrale Algemene Reserve (CAR) per 31 december 2012		1.537.271	
Verlaging van de CAR tot € 820.000 d.m.v. verlaging quotum 2014 e.v.j.		717.271	
Bij: in 2013 nagekomen niet besteed budget OOG/ASE 2012		112.600	
Totaal beschikbaar uit overschot CAR t.b.v. verlaging quotum		829.871	

*) conform beleidsrapport 2011 F&B, dus incl. nagekomen positieve posten 2010 ad € 139.658,--.

***) de vrijval van deze bestemmingsreserve is in 2011 met OOG overeengekomen en in 2011 in de jaarrekening OOG verwerkt. De vrijval was mogelijk omdat na enkele jaren functioneren van OOG een andere inschatting van de risico's van OOG/ASE realistisch bleek. In de jaarrekening van F&B is deze post in 2011 nog niet overgeboekt van de balanspost schulden naar de CAR, dit wordt in 2013 alsnog gecorrigeerd. De cijfers in bovenstaande tabel geven de reële stand van de CAR per ultimo 2012 aan, die hierdoor afwijkt van de balans in de jaarrekening van F&B.

Tabel 4.2 Overzicht vermogens/reserves deputaatschappen en CAR

	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2010	31-12-2009
	€	€	€	€
Theologische Universiteit				
Eigen vermogen / algemene reserve	610.470	467.131	599.750	591.311
Egalisatierekening investeringen	235.835	246.322	262.031	288.335
Universiteitsontwikkelingsfonds	462.874	411.107	415.271	371.585
Bibliotheekfonds	90.529	103.939	94.809	93.220
<i>Subtotaal TU</i>	<i>1.399.708</i>	<i>1.228.499</i>	<i>1.371.861</i>	<i>1.344.451</i>
Deputaten archief en documentatie	304.556	288.123	264.704	249.997
Generaal diaconaal deputaatschap	40.000	40.000	40.000	40.000
Deputaatschap doven & slechthorenden	72.122	58.545	46.396	34.518
Deputaten Bureau Studiefinanciering TUK	140.998	133.332	94.032	100.042
OOG/Centrum Dienstverlening	351.511	258.369	610.732	601.752
<i>Subtotaal overige ZAD's</i>	<i>909.187</i>	<i>778.369</i>	<i>1.055.864</i>	<i>1.026.309</i>
Subtotaal TU + overige ZAD's	2.308.895	2.006.868	2.427.725	2.370.760
<i>Reserves bij F&B</i>				
Bestemmingsreserves ³⁾	2.234.399	2.000.000	1.146.133	35.000
Centrale Algemene Reserve (CAR) ^{2) 3)}	1.537.271	1.186.045	1.168.172	1.005.690
Subtotaal bij F&B	3.771.670	3.186.045	2.314.305	1.040.690
Totaal	6.080.565	5.192.913	4.742.030	3.411.450

- 1) **Totaal** EV en fondsen TU ultimo 2009 herzien a.g.v. toepassing RJ 660 (voorschrift jaarverslaggeving), daarom vanaf 2009 inclusief Universiteits Ontwikkelingsfonds en Bibliotheekfonds.
- 2) CAR per ultimo 2009 incl. nagekomen terugbetalingen GDD en TUK, totaal € 139.658,- (resultaat 2010).
- 3) Zie voor specificatie saldo bestemmingsreserves per ultimo 2012 in tabel 4.3. CAR per ultimo 2012 incl. € 300.000,- nagekomen overboeking bestemmingsreserve OOG/ASE, zie toelichting onder tabel 4.1.

Tabel 4.3 Overzicht bestemming eigen vermogen/reserves eind 2012

Deputaatschap	Saldo per einde 2012	Vastge- legde middelen	Vrije reserves	Gewenste vrije re- serves ult. 2012	Vrijval
		1)	2)	3)	
	€	€	€	€	€
Theologische Universiteit (incl. egalisatie rekening investeringen, Universiteits Ontwikkelingsfonds en Bibliotheekfonds)	1.399.708	726.565	673.143	673.143	
Deputaten archief en documentatie 4)	304.556	260.913	43.643	43.643	
Generaal diaconaal deputaatschap (GDD)	40.000		40.000	40.000	
Doven en slechthorenden (DSH)	72.122		72.122	72.122	
Bureau Studiefinanciering	140.998		140.998	140.998	
OOG/CDV	351.511	7.839	343.672	231.072	112.600
<i>Subtotaal ZAD's</i>	<i>2.308.895</i>	<i>995.317</i>	<i>1.313.578</i>	<i>1.200.978</i>	
Risicoreserve rijksbijdrage TU	2.000.000		2.000.000	2.000.000	
Artikel 19 KO	80.399		80.399	80.399	
BBK (buitenlandse kerken)	35.000		35.000	35.000	
Artikel 11 KO	119.000		119.000	119.000	
<i>Subtotaal bestemmingsreserves bij F&B</i>	<i>2.234.399</i>		<i>2.234.399</i>	<i>2.234.399</i>	
CAR (zie berekening) 5)	1.537.271		1.537.271	820.000	717.271
Totalen	6.080.565	995.317	5.085.248	4.255.377	829.871

- 1) Eigen vermogen dat is vastgelegd in vaste activa: gebouwen e.a. vaste activa.
- 2) Reserves die beschikbaar zijn voor dekking van specifieke risico's van het desbetreffende deputaatschap en/of noodzakelijk worden geacht t.b.v. continuïteit, w.o. de beschikbaarheid van voldoende liquide middelen voor de bedrijfsvoering.
- 3) Met alle deputaatschappen zijn afspraken gemaakt over de gewenste omvang van de bij het desbetreffende deputaatschap aan te houden reserve. Waar de werkelijke reserve per einde 2012 geen grote afwijking van deze gewenste omvang van de reserve vertoont is in deze kolom het bedrag van de werkelijke reserve weergegeven. Deze vrije reserves worden door de quaestor in overleg met de penningmeester uitsluitend risicomijdend belegd op spaar- en depositorekeningen bij goed bekend staande banken vallend onder het toezicht van De Nederlandse Bank en de Autoriteit Financiële Markten.
- 4) Voor AD is een beperkt deel van de vrije reserve aangewend voor de financiering van nieuwbouw archief die in 2010 heeft plaatsgevonden. Het overige deel van deze investering is gefinancierd d.m.v. een hypothecaire lening (pro resto € 133.000,- per einde 2012).
- 5) CAR per ultimo 2012 incl. € 300.000,- nagekomen overboeking bestemmingsreserve OOG/ASE, zie toelichting onder tabel 4.1. Na balansdatum is t.g.v. de CAR nog beschikbaar gekomen wegens niet besteed budget OOG/ASE € 112.600, waardoor het totaal van de vrijval reserves zal uitkomen op € 829.871,-.

5 Samenstelling van en wisselingen in het deputaatschap

Samenstelling en rooster van aftreden:

J. Cordia	2017
E.T. Doornbos (secretaris)	2014
J.E. Greving	2020
J.G. de Kimpe (quaestor)	2017
J. van Leeuwen	2020
H. Post (voorzitter)	2014

H. de Boer (secundus quaestor)

In deze verslagperiode vervult br. S. Jonker (oud deputaat F&B) op verzoek van F&B de rol van notulist.

In 2012 heeft er een wisseling in het deputaatschap plaats gevonden. Br. G.J. Laan is om gezondheidsredenen en andere persoonlijke redenen teruggetreden. In zijn plaats heeft F&B br. A. Lootens tot de volgende synode benoemd als penningmeester. Daarnaast is br. J. Dekens om persoonlijke redenen teruggetreden. In zijn plaats heeft F&B tot de komende synode br. N. Versteeg benoemd.

Postadres deputaatschap: Vuurdoorn 22, 7742 SW Coevorden
e-mailadres: financien@gkv.nl

6 Voortgangsverslagen

Deputaten F&B zijn vrijgesteld van het maken van voortgangsverslagen.